

Wegzenden naar het Oosterland

Genesis 25:1-11

Van het Oosten naar het Westen

Toen Christus geboren werd, was er een 'wegwijzer' onder de hemellichamen. Er waren wijzen die 'zijn ster in het oosten (!) hadden gezien' (Matt. 2:2). De wijzen zijn van het oosten naar het westen getrokken om Hem hulde te brengen, want daar was Hij te vinden.

Ook Abraham (toen nog Abram) maakte dezelfde beweging in zijn leven. Hij was afkomstig uit Ur van de Chaldeeën (Gen. 11:28, 31). Hij moest daar weggaan en gaan wonen in het land dat God hem zou wijzen (Gen. 12:1, vgl. 11:31). Uiteindelijk ging hij wonen te Mamre, bij Hebron (Gen. 13:18), hoewel hij ook in Berseba heeft gewoond (Gen. 22:19). We lezen dat hij en zijn vrouw Sara bij Mamre zijn begraven (Gen. 23:19, 25:9-10). Als je op een geografische kaart Ur en Berseba met elkaar verbindt krijg je een quasi horizontale lijn. Alleen ligt Ur in het oosten en Berseba in het westen. Hij trok dus ook van oost naar west.

Van het Westen naar het Oosten

In de Bijbel is sprake van mensen die de omgekeerde beweging gemaakt hebben, van west naar oost. De eersten die dat gedaan hebben zijn Adam en Eva. De poort bij de hof van Eden stond blijkbaar in het oosten, want daar kwam 'poortwachters' te staan (Gen. 3:24). Adam en Eva zijn van binnen in de hof, naar buiten de hof

gegaan, oostwaarts. De hof van Eden was werkelijk een plaats van gemeenschap tussen God en de mens. In de avondkoelte wandelde de Heere God in de hof (3:8). Blijkbaar was Hij het gewend daar samen met de mens te wandelen. God riep hem immers bij Zich (3:9), blijkbaar verwonderd dat de mens zo lang verborgen bleef.

Hun zoon Kaïn brengt het er niet beter vanaf. Nadat hij Abel heeft doodgeslagen, spreekt God hem daarover aan (Gen. 4:9-12). Kaïn lijkt niet echt onder de indruk te zijn van het feit dat de Heere hem zo rechtstreeks aanspreekt. Ofwel had hij al eerder rechtstreekse gesprekken met God gevoerd (vóór vs. 6), ofwel was hij op de hoogte van die mogelijkheid. Hoe dan ook, de boodschap maakte wél indruk op Kaïn; en het gevolg was dat hij wegtrok naar het land Nod, ten oosten van Eden (vs. 16). Treffend staat erbij: 'weg van het aangezicht van de Heere' (vgl. ook vs. 14: 'ik zal voor Uw aangezicht verborgen zijn').

De mens gaat van kwaad tot erger. Na de zondvloed heeft hij nog altijd zijn les niet geleerd; opnieuw trekken zij in oostelijke richting (Gen. 11:2). Daar willen ze hun goddeloze voornemens ten uitvoer brengen: 'Laten wij voor ons een stad bouwen, en een toren waarvan de top in de hemel reikt' (vs. 4). Met andere woorden: ze wilden zelf de weg naar de hemel tot stand brengen, *zonder God*. De hoogmoed speelde hen parten: 'Laten we voor ons een naam maken'. Ze hebben geen oog voor de naam van de Heere, ze wilden voor zichzelf een naam maken. Ten slotte zijn ze ongehoorzaam en willen ze samenklitten om niet over heel de aarde verspreid te worden; juist tegenover Gods bevel in Genesis 9:1.

Ook Lot trekt oostwaarts, nadat hij zich afscheidt van Abraham (Gen. 13:10-13). Lot ziet de oostelijke landstreek als 'de tuin van de Heere', het leek hem een aards paradijs. Bovendien als 'het land Egypte', dat getypeerd kan worden als 'voorspoed zonder God'. De bevolking waar hij zich onder mengde, was echter 'slecht'; ze zondigden zwaar tegen de Heere. Het vervolg van Lots leven is een voorbeeld van *hoe het niet moet* als gelovige.

We mogen uit deze verzen concluderen dat het oosten niet de goede richting is om naartoe te gaan. Het is niet de richting waar God te vinden is. In deze vier voorbeelden trekken mensen oostwaarts. De eersten verlaten de plaats van gemeenschap. Kaïn gaat weg van het aangezicht van de Heere; de mensen na de vloed willen een goddeloos (= zonder God) plan tot uitvoer brengen; en Lot kiest ook een weg zonder God naar de plek waar de ongerechtigheid zo ernstig is dat ze tot God roept (Gen. 18:20-21).

Wegzenden naar het Oosterland

In Genesis 25 vinden we het levenseinde van Abraham. In vers 1 lezen we echter dat hij nog een vrouw gehuwd heeft, nl. Keturah. Sara was inmiddels gestorven (Gen. 23:1; 24:67). Bij deze vrouw verwekte hij zes zonen (vs. 2-4). We kunnen ons de vraag stellen of dit verstandig was van Abraham. Denken we bijvoorbeeld maar aan het gebeuren in Numeri 25, waar het volk tot afgoderij komt door het contact met de Midianieten, het nageslacht van een van die zonen. Als gevolg daarvan sterven vierentwintigduizend mensen (vs. 9).

In Genesis 25:5-6 staat iets opmerkelijks. 'Abraham gaf alles wat hij bezat aan Izak'. De anderen krijgen alleen geschenken en worden weggezonden, in oostelijke richting, naar een streek in het oosten (het 'Oosterland'). Alleen de zoon van de belofte (Gen. 17:16, 19, 21; 18:10), geboren uit Sara, krijgt de erfenis. Van alle andere zonen lezen we dat ze niet op die plaats blijven wonen (Gen. 25:6, 12-18: Ismaëls nageslacht). Er is geen plaats voor hen in het Beloofde Land, want het is toegezegd aan Izak (Deut. 34:4).

Laten we ons leven nu eens bekijken als een stuk land dat God ons gegeven heeft. Zijn er op dat land 'bewoners' die daar niet thuishoren? Mensen en relaties: slechte contacten, vooral de jeugd kan hier veel last van hebben. Dingen en andere 'bewoners': collecties, auto's (...)? Nog andere 'bewoners': hobby's, verenigingen, ambities (...)? Deze dingen zijn niet automatisch tegen het leven met God (als ze onze relatie met God niet verstoren), maar kunnen het wel zijn of worden. Soms zijn het slechts schijnbaar kleine dingen. Toch kunnen ze anti-God zijn en dan hebben al deze invloeden en andere wereldsgezinde zaken eenzelfde doel, al dan niet bewust, hoewel de satan ze bewust gebruikt. Ze voeren oostwaarts, weg van God, de verkeerde richting uit. Israël moest de Midianieten behandelen als vijanden en hen doden, vanwege hun vijandschap en list (Num. 25:16-17). Ook in ons leven moeten we de vijanden opsporen en ontmaskeren. Alles wat ons aftrekt van God en Christus en van de gemeenschap met God, moeten wij als vijand beschouwen. Het zijn immers ook tegenstanders! Ze kunnen ons door list, soms zelfs met een christelijk sausje, sluw aanvallen en onze relatie met God in gevaar brengen. Dus wegzenden, naar het Oosterland, daar horen ze thuis; ze zijn ongoddelijk.

